

ንህቢ ዲኻስ ሃመማ?

ብ ክንፈ ኣብርሃ (ዶ/ር) e-mail: kinfeab@yahoo.com

አንታ እምበዓል ግልግለ ብሰማይ ትነፍር፣
ንህቢ ዲኻስ ሃመማ ብዛዕባኻ እንታይ ትምስክር?
ደቂስካ ዶ ተርፍድ ወይስ አንጊህኻ ትወፍር?

እንታይ እባ ትፈቱ እንታይክ ትመርፅ?
አመልካ ከመይ ዝበለ ከምዝኾነ ትፈልጦ ዶ ብርግፅ?
ኣብ ርስሓት ዶ ትዓስል ወይስ ዕምበባታት ትማወፅ?

ክፈልጥ እኮ እየ ደልየ ብዛዕባኻ፣
እንታይክ አፍረይኻ ንገረኒ ወፅኢት ስራሕኻ?
የሽልም ዶ ምዲሩ ወይስ ጠንቂ ሕማም ይኾን መወደሊኻ?

አንታ እምበዓል ግልግለ ብሰማይ ትነፍር፣
ብሱሩ እባ ኣለካዶ ቁምነገር?
ብኸመይ ኣገባብ ኢኻ እባ ትመሓደር?

ንገረኒ እስቲ ብዛዕባ ባዕልኻ፣
እንተኸኢልካ እወን ወሲኸካ ኣብረሀለይ ካልኦት እንታይ ከምዝብሉኻ፣
እንተስ የዕብየለይ ክብል ወይከዓ ጭራይ ገይረ ኡሽ ኢለ ከባርረካ፤

ኣታ በዓል ግልግለ እስቲ ንገረኒ፣
ንህቢ ዲኻስ ሃመማ ምፍላጥ ኣቢኻኒ፣
ኣናፍራኻ ተቐራሪቡ . . . እወ ምሒር ተመሳሲሉስ እናዳናገረኒ፤

እንታይነትካ ምርዳእ ኣፀጊሙለይ ኣሎ ኣነ፣
ዕዉረ ዲኻ ሃመማ እወ እቱ ናይ ሰነ?
እወ፤ እቱ ፍፁም ዘይፍለ ካብ ዕነ፤

ወይስ ንህቢ ኢኻ ንህቢ ሃማማይ፣
ኣርሒቕካ ትወፍር ትበርር ሰማየ ሰማይ፤
ከምኡ እንተኾይንካ ድማ ፍፁም ኣይፈልየኻን ካብ ቆፎይ

ብዛዕባኻ ክፈልጥ ደልየስ ንገረኒ እባ፣
ትመርፅ ዶ እቱ ምቁር ዕምበባ፣
ምዲጉኳ ዶ ትመፅእ ዕሩይ ማይ ካብ ሩባ

ወይስ ኣይትፍለን ካብ እቱ ሸኮር ወይ ከዓ ካብ ርስሓት፣
ግዕዙይ ትመስሙስ በሃለ መባዕለጊ ዕሩይት፤
መሰል ኣለኒ እኮ እየ ብዛዕባኻ ክሓትት፣

Courtesy of the National Pest Management Association/PestWorld.org

ትፈልጦ ዶ ሰባት ብዛዕባኻ እንታይ ከምዝስመዖም?
ይፍወሱዶ ዝሓመሙ፣ ፍርያትካ በሊዖም?
ወይስ ገዲድካ ተሕምምም ካባኻ እንተዘይርሒጃም?

ግልፂ ደኣ ንዘራረብ ሓቂ እዩ ድንቂ፣
እወ፤ ንገረኒ እስቲ ንዘራረብ ናይ ብሓቂ፣
ሕማም ዶ ትከላኽል ወይስ ኢኻ ናይ ኩሎም ሕማማት ጠንቂ?

አንታ በዓል ግልግለ፤ ንገረኒ እንዶ ብዛዕባኻ፣
ፍለ ንባዕልኻ፣ ግለዖ ብዕሊ ሓቀኛ መንነትካ፣
ንህቢ እናሃለኻ'ውን ከይጋገየካ፣
ሃመማ እንተኸይንካ'ውን ጭራይ ገይረ ኡሽ ክብለካ፤

እንድሕር ኮይንካ ድማ ዝመረርካ ካብ ዕረ፣
ሃመማ መስከረም እንተኸይንካ እቲ ዕንዝረ፣
ንህቢ መሲልካ ከይቅበለካ ቆፎ ገይረ፤

ፍለ ደኣ መንነትካ አይትመሰል ዘይኮንካዮ፣
ወደልደል አይተብዝሕ እንታይ ይዓብስ ኢልካዮ፣
ብሱሩ'ውን አይግርምን ምምሳል እቲ ዘይኮንካዮ፤

ንነገሩ ሓሳብይ እንተተረዲእኻ፣
ሕቶይ ግልፂ እንተገይረዮ ሃልዮ አነወኒ፣
ክሳዕ ክንድኡ አይዓንዘርኩን ንህቢን ሃመማን ምፍላይ ክሳዕ ዝኣብየኒ፤

ጌርካ ከይትግምተኒ ዘይርደኦ ደንቆሮ፣
እዙ ኹሉ ዘረባ፤ ንሃመማ አይኮንኩን ዝዛረቦ ዘለኹ ነቲ ወይከ ዘይስቆሮ፣
ነቲ ዕወረ ሰነ ወይ'ውን ዕንዝረ መስከረም ፍፁም ዘይሰምዕ ዘይብሉ አዛወሮ፤

አስተብህል ዘረባይ ዕን ኢልካ ስምዓኒ እባ ሕቶይ፣
ነቲ ሃርኳት ንህቢ እወን አይኮነን እዙ ኹሉ ዕዋይ፣
ንአንጊሁ ዝወፍር ዘቋርፅ ነቦታትን እምባታትን ተሳጊሩ ሩባታታይ፤

እወ፤ ብዕሊ እንተስተወዲልካዮ እቲ ዕዋይ፣
ንሃካይ አይሓትትን ዘለኹ ነቲ ስራሕ ዘይፈቱ አባይ፣
ንሃመማ አይኮነን ነቲ ምርስሒ መረባይ፤

አይብዛዕባ ንህቢን እወን እቲ ብዕሊ ዝፍለጥ እንታይነቲ፣
አለልዩ ዝኸይድ ብዕሊ ዝፈልጥ መዋፍርቱ ኮነ መዋዕልቱ፣
አንጊሁ ተጠርኒፉ ዝወፍር ብእዋኑ'ውን ናብ ቆፉኡ ዝኣቲ፤

ንረዳዳእ ዶ አለና ሓቀይ፣ ግልፂ ድዩ ዘረባይ፣
እቲ ቀላብየ፤ ንህቢ ደኣ እንታይ ገይሩ ክንዲ ዘምዕረለይ መዓረይ፣
ሓንጎፋይ ኢለ ዝቐበሎ ዋላ ተንዲዘ ብእግረይ፤

ንህቢ እንተመገኑ እማ ባዕለይ እቕብሎ እናበልኩ ዕልል በለለይ ዕሰል፤
እቱ ብጥርናፊ ዝኣምን፣ ቀጥ ኢሉ ዝወፍር ዘይፈቱ ኣኳላል፤
እቱ ንባዕሉ ከቢሩስ መራሕቱ ዘኸብር ኣብ ዙርየኦም'ውን ዝግስል፤

እቱ ኣነ ሕዚ ዘዛርበኒን ሕቶ ከልዕልን ገይሩኒ ዘሎ፤
እቱ ብፍላይ ሎሚ ሎሚ እናበዝሐ ከይዱስ ዘወናብድ ዘሎ፤
ንህቢ ድዩ ወይስ ሃመማ ኢሊ ምፍላጡ ስኢነ ብሱሩ'ውን እንታይ ከምዝብሎ፤

እዙ መደናገሪ መፀገሚ ፍጡር፤
ሓደ ሓደ ጊዜ ኣንጊሁ ይወፍር፤
ዘይኣመሉ ኣምጊኡ እዉን ልዕል ኢሉ ይነፍር፤

ከምኡ ክገብር ሪኣዮ፤
ንህቢ እዩ ንሱስ ኢሊ ከምኡ'ውን ተረዲኦ፤
ኣኸቢረ ተቐቢሊ ናብ ገዛይ ምስ ኣእተኹዎ፤

ምርዳእ ድማ ኣብዩኒ ኩሉ መጋብሩ፤
ገዛይ እዉን ከርሰሐለይ ጀሚሩ፤
ብሱሩ'ውን ንህቢ ዘይሰርሐ እዩ ገይሩ፤

ክዕዘቦ ድማ ጀሚረ እንታይ ከምዝግዩ ንጉሆ ወፊሩ ክሳዕ ምሸት ዝኣቱ፤
ወይክ ክፈሊ'ውን ኣይክኣልኩን እንመን ከምዝኸኑ እቶም መዋዕልቱ፤
ሓደ ሓደ ሻዕ ምስ ኣናህብ ካለእ ጊዜ ድማ ሃመማ ኮይኖም ረኽብኩዎም እቶም መዋግዕቱ፤

ክብርብር እናተፀበኹ መዓር ምስ ኣምዐረ፤
ብድቁሰይ ክወፍር እዩ ኣንጊሁ ኢሊ እንትፅበዩ ኣብ ገዝኡ እንተሎ እቱ እዋን ቀተረ፤
ኣብ ድሕሪ ቤት'ውን ዕንይንይ ይብል፤ እንንተትሞስሙስ ይረፍዶ ኣርሒቐ ከይወፈረ፤

ንህቢ ኢሊ ዝሓሰቦ ዝፀናሕኹ፣ ኮይኑ ዝተረኽበ ሃመማ መስከረም ዕንዝር፤
ምርጭኡ ዝተበላሸዎ ብሱሩ'ውን ዘየፍሪ እቱ ምቁር ናይ ተፈጥሮ መዓር፤
ዕምበባ ተሓሲሙስ ዘትሞስሙስ ኣብ'ቱ ሰብ ስራሕ ሽኮር፤

ሃመማ እማ ፀገም የብሉን ብሱሩ እዉን ብዛዕቡኡ የብለይን ሕቶ ኮነ ሪኢቶ፤
ቐደሙ'ውን ዕቡቕ ኣመል ኣይነበሮን ብኻልኦት ዝፍቶ፤
ተግባሩ ሪኣ እኳ ዕምበባ ዝፈንፈነቶ፤

ዘሕትተኒ ዘሎ ኣነ፣ ነዓይ ዘተሓሳስበኒ፤
ብሱሩ'ውን ኩለመናይ ዘሰሓየኒ፣ በላዕላዕ ዘበለኒ፤
ነዙ ረዚን ሕቶ ኣልዒለ'ውን ክሓትት ዘገደደኒ፤

ተጋግየዮ ከይመስለኩም ንሃመማ ወይክ ንህቢ ነይመስለኒ ፈጊሙ፤
ሃመም እናበለ ዶ ይሪኦ ኣየለኹን ኡሽ ኢልካዮ እኳ ዘይሰምዕ ብሱሩ ፀሚሙ፤
ንንህቢ'ውን ኣይስሕቶን ፉሉጥ እዩ ካብ ቀደሙ፤

እቱ ዘግመለይ ኣነ ክነግረኩም ንሰኻትኩም እንታይ ከምእትብሉ እኳ እንድጊ፣
ሃመማ ከይብሎ ኣይኮነን ናይ ሃመማ ዘርኢ፣
ንህቢ ከይብሎ ድማ ወይክ ኣርሒቐ ዘይርኢ፤

ንሱ እዩ ዘሃርበኒ ዘሎ እቱ ንህቢ ኣድጊ፣
ኩሉ ነገሩ ቃሕ ዘይብል ብሱሩ'ውን ዘይተባሃጊ፣
ደቂሱ ከሪሙስ ደቂሱ ዝሓጊ፤

እናንፀርፀረ ዝነብር ነኑታት እናሃለወ ምቹቂ፣
ሃሩር ነይፃወር፣ ኣብ እዋን ቁሪ'ውን እቶን ተሰኽቲቱ ዝፅሎ ሓቂ፣
ክፈሊ ዘይክኣለ እቱ ሕሉፍ እዋን ካብ'ቱ ህሉቂ፤

ሓተትኩ ደኣ እምበር ዘይፈለጥኩ መሲለ፣
ሃመማ ዝጋገ እንታይ ኮይነ ኢለ፣
ንህቢ'ውን ነሉ ተፃዚቡዎ እዩ ከምዝኾነ ከመይ ዝበለ፤

ተዋህሊሉ ምስ ፀንሐ ናይ ነቂሕ እዋን ሕራነ፣
እቱ ሓቂ ይገሃድ ኣሎ እዩ ሎሚስ ከም'ቱ ዝሰማዕናዮ ለማቕነ፣
ይፍለያ ኣሎ ኢለሞ እቱ ኣብ'ቱ ምቁር ዕምባባ ዝወዕል ካብ'ቱ መዋዕልቲ ዕነ፤

እወ፤ ኣንታ በዓል ግልግል ብሰማይ ትነፍር፣
እንታይ ቆሪፁኒ ኢልካ ኢኻ ኣንጊህኻ ዘይትወፍር፣
ከም'ቶም ካልኣት ኣናህብ ኣብ ቆፎኻ ዓሲልካ ዘይትዕንግለና መዓር፤

እንተዘየለ እማ ወይክ ምሕረት የላን ለማቕነ፣
ኮስቲርና ክንጉሕፈካ ኢና ካብ'ቱ ዘለኻዮ ዕነ፣
ንህቢ ኣድጊ ምኻንካ ፈሊጥናን ኣፍሊጥናን ምስ ሃመማ ክንሓወሰካ፤

ምረፅ ሓዲኣ ጊዜ እንተይመሰየ፣
እወ ገና ብእዋኑ ነምዕር ለይቲን ቀትሪን ንጉየ፣
ኣይንተፃሻሾ ደኣ መዓር ፅቡቕ ጣዕሚ ኣለዎ ካብ ናይ ሽኮር ዝተፈልየ፤

ክላ ኣይተፅመና፤ ኣይንፅመምን ደጊም፣
መዓዝ ጠፊኡና ሃንቀላ እዙ ሃማም፣
ክንፈሊ እናኸኣልና ኣብ ድሕሪ ቤት ዘትሞስሙስ ካብ'ቱ ኣርሒቐ ዝሃምም፤

እወ፤ ንገረና ብዕሊ ንህቢ ዲኻስ ሃመማ፣
ንገረኒ እስቲ ንምንታይ ኢኻ ደምበርበር ትብል መዓዝ እዩ ጀሚሩካ ህማ፣
ድሕር በለለይ፤ ኣይተድንቑረኒ ብዘይደልዮ ድምጺ ንእዝነይ ኣይተፅመማ፤

ብሱሩ እወን ነሉ ክፈልጦ ዘለዎ ሓቂ፣
ክመሐ እዩ ዘለዎ ናይ ሰላምና ዓንቂ፣
ዕወረ፣ ዕንዝረ ይኹን ንህቢ ኣድጊ ነሎም ክንሓፉ እዮም ኩሉ ንክብል ድንቂ፤

አንታ በዓል ግልግል ሰማይ ሰማይ ትነፍር፤
ብዕሊ አስተብህል መዋፍርካ አነፅር፤
አንቁሕኻ አምት ይሃልኻ ናይ ሕሊና መነፅር፤ እወ ከም'ቱ ንቡር፤
ኩን ንህቢ፤ ዕምበባታት ማጊኻ ምቁር መዓር አምዕር፤

እንተዘየለ እንተስ ንህቢ አድጊ ኢኻ ምህርትኻ ካብ ዕረ ዝመረረ፤
ወይ ሃመማ ሰነ እቱ ዕዉረ፤
ወይ ሃመማ መስከረም እቱ ዕንዝረ፤
ኩሎም ሓደ እዮም ነቱ ፀሩይ እናርሱሉ ዝዉዕሉ በቢ ብረ፤

ነገረ አለኹ ንሳ እያ ቃለይ ደጊም፤
እንታይ አለኒ ደኣ ብኣኻትኩም ዘሕምም፤
ሕሩመይ መልሓይ ከይቅይር ወይ'ዉን ከየዳግም፤

ንህቢ ዲኻ ሃመማ ንገረኒ ሓዲኡ፤
ቃንዛይ ነክዩ ክሪኦ እቱ መርዘነይ ሃዲኡ፤
ፍለ ደኣ ክትኮን አይትፅዓር ክልቲኡ፤

እዋን እንተይፈለኻ ምሸት ይኹን ጊሓት፤
ወይ ሃመማ ኢኻ ተአሊኻካ ትዉዕል ኣብ ርስሓት፤
ሎሚ ዕባሕ ትዕሪ እንተተበሃልካ'ዉን ሸተት መተት ንድሕሪት፤

እንተደሊኻ ድማ ክቕበለካ ብኹብሪ፤
ኩነለይ እንዶ ንህቢ እቱ ፍሉቕ ተወርዋሪ፤
ዕምበባታት ማፅዶ፤ መዓር ተበርባሪ፤

ክፈልጥ ደልዩ አለኹ ሓዲኡ፤
ክፈልጥ ስለዝደለኹ ብጊዜኡ፤
ሸቕልቀል ጠፊኡ ልበይ ክነብር ሃዲኡ፤

ጢዝ . . . ጢዝ እናበልካ እዝነይ አይተፅምማ፤
መዓዝ እዝነይ ጥራሕ ብሰንክኻ ከይጅምሮ ዓይነይ'ዉን ህማ፤
ጨኪነ ክዉስንስ፤ መኒኻ ንስኻ ንገረኒ እማ፤
ደጊምስ ይፅረየለይ መረባይ ክትኮን ከም ቀደማ፤
ብዕሊ ደኣ ተፈለጥ፤ ንህቢ ዲኻስ ሃመማ?

